

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.M. Negash (GroenLinks-PvdA) en M. Spekrijse (GroenLinks-PvdA)
(d.d. 10 juni 2024)

Nummer
4105

Onderwerp
Teruglopende hoeveelheid natuur in Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

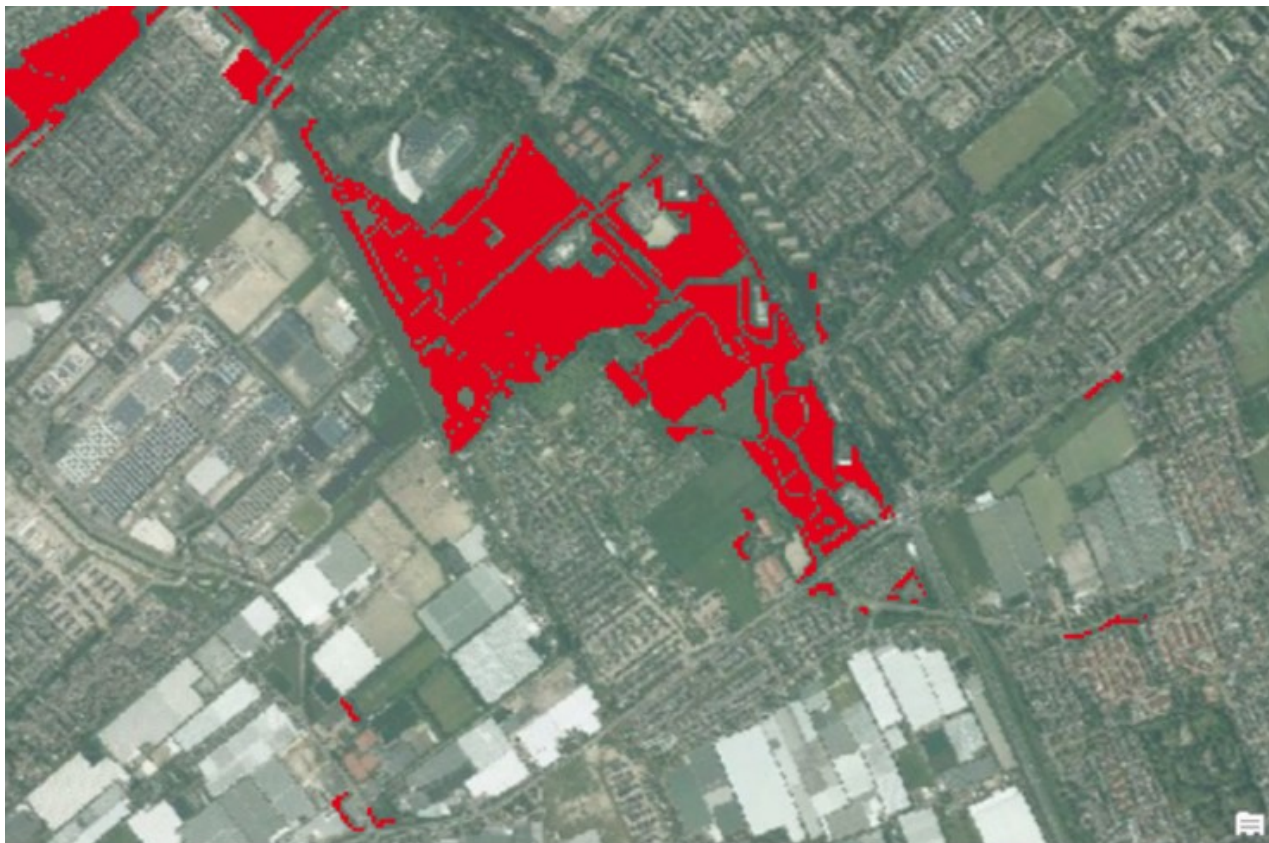
Het recente rapport van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wijst op een zorgwekkende afname van natuur- en bosgebieden in Nederland, waarbij in Zuid-Holland de hoeveelheid natuur het sterkst afnam.¹ Er wordt vaak gesteld dat ruimtelijke ontwikkelingen ten koste gaat van landbouwgrond, echter volgens het rapport is alleen het natuurareaal in Zuid-Holland gekrompen om ruimte te bieden aan andere functies. Het is verontrustend om te vernemen dat, ondanks de inzet van zowel de rijksoverheid als provincie voor natuurbescherming en realisatie van het natuurnetwerk, de hoeveelheid natuur in Zuid-Holland niet toeneemt, maar afneemt. Des te meer omdat het behoud en de ontwikkeling van natuur essentieel is voor het behoud van biodiversiteit, het welzijn van onze inwoners, het tegengaan van klimaatverandering en het voorkomen van een vergunningenstop. Als GroenLinks-PvdA vinden we het daarom van belang dat we als provincie actief bijdragen aan het tegengaan van deze negatieve trend en ons inzetten voor het behoud en de ontwikkeling van natuur en natuurgebieden binnen onze provincie.

1. *Is GS het met ons eens dat de krimp van natuurgrond een ongewenste ontwikkeling is en strijdig is met de inzet van het provinciale, landelijke en Europese beleid en regels?*
 - a. *Zo ja, welke concrete acties onderneemt GS om deze afname te stoppen?*
 - b. *Zo nee, wat zijn de redenen waarom GS van mening verschilt?*

Antwoord

Ja, dat zou zeker ongewenst zijn en strijdig met onze inzet. Het bericht verraste ons ook en wij hebben dan ook contact opgenomen met het CBS. Een constructief gesprek volgde. Inmiddels hebben we achterhaald dat het in het rapport gaat om een verandering in de definiëring van natuur en niet om een fysieke areaalafname van natuur(gebieden).

¹ [Minder natuur- en bosgebied in Nederland | CBS](#)

Een voorbeeld van zo'n verandering in definiëring is het bos bij schaatsbaan De Uithof in Den Haag. In de 2013-kaart van CBS was dat "overig bos", oftewel natuur. In de 2022-kaart van CBS is dat "stedelijk groen", oftewel bebouwd gebied.

CBS onderschrijft dit ook en heeft het volgende erratum gepubliceerd op <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/18/minder-natuur-en-bosgebied-in-nederland> :

Erratum: 31-5-2024 09:59

Onlangs zijn onvolkomenheden aan het licht gekomen in de dataset die ten grondslag ligt aan de StatLinetabel met betrekking tot de omvang van ecosysteemttypen in Nederland, en het op deze cijfers gebaseerde nieuwsbericht. Hierdoor zijn de afzonderlijke peiljaren niet goed onderling vergelijkbaar, en kunnen geen conclusies worden getrokken met betrekking tot verschuivingen tussen de hoofdcategorieën natuur, agrarisch, bebouwde omgeving en water. De inconsistenties hebben vooral betrekking op stedelijke groenvoorzieningen, wegbermen en enkele specifieke vormen van agrarisch natuurbeheer. Het CBS is een onderzoek gestart om binnen afzienbare tijd een consistente tijdreeks te publiceren. Daarbij wordt, binnen de kaders van de gebruikte internationale standaarden op dit gebied, zo dicht mogelijk aangesloten bij de in de Nederlandse beleidspraktijk gebruikte classificaties.

2. *Kan GS uitleggen hoe het dan toch kan gebeuren?*
- a. *Is er sprake van onvoldoende bescherming van natuurgebieden?*
 - b. *Wordt natuur telkens benadeeld bij belangenafwegingen?*
 - c. *Wordt compensatie niet adequaat toegepast of nageleefd?*
 - d. *Is er gebrek aan voortgang in het realiseren van nieuwe natuur?*

Antwoord

Zoals in antwoord op vraag 1 is aangegeven is er geen sprake van afname van natuurareaal. Sterker nog, de afgelopen jaren is er dankzij de inzet van de provincie en onze partners sprake van een (lichte) toename van NNN. Landelijk wordt deze gerapporteerd in de Voortgangsrapportage Natuur (VRN).

3. *Ziet GS mogelijke risico's als de afname van natuurareaal en biodiversiteit voortduurt?*
- a. *Zo ja, welke risico's ziet GS en hoe worden deze aangepakt?*
 - b. *Zo nee, waarom ziet GS geen risico's in deze ontwikkeling?*

Antwoord

Nee en ja.

Zoals in antwoord op vraag 2 is aangegeven neemt het areaal natuurnetwerk (NNN) in Zuid-Holland toe. De biodiversiteit gaat wel achteruit. De afname van biodiversiteit in Zuid-Holland is zorgwekkend, zeker in de context van de wereldwijde afname van biodiversiteit. Biodiversiteit is de verscheidenheid aan leven op aarde, we beschouwen dit als een waarde op zich. We zien risico's in de afname van biodiversiteit, bijvoorbeeld op het vlak van gezondheid, menselijk welzijn, voedselzekerheid, de stabiliteit van ecosystemen en de vergunningverlening. Zie antwoord 4b voor de aanpak.

4. *Welke maatregelen neemt GS om de negatieve trend te keren en een toename van natuurareaal en biodiversiteit te realiseren?*
- a. *Kan GS specifieke maatregelen benoemen die worden genomen om het natuurareaal te vergroten?*
 - b. *Op welke wijze wordt er gewerkt aan het bevorderen van biodiversiteit binnen de provincie?*

Antwoord

Zoals in antwoord op vraag 1 is aangegeven neemt het areaal natuur (NNN) in Zuid-Holland niet af.

4a. Wij gaan door met de uitvoering van het bestaande natuurbeleid met daarin het afmaken van het NNN.

4b. Wij faciliteren het beheer en tussentijdse kwaliteitsimpulsen van bestaande natuur met N2000 in het bijzonder en we beschermen het NNN. Daarnaast faciliteren we het agrarisch natuurbeheer, voeren we het soortenbeleid en het Actieplan Boerenlandvogels uit en we gaan door met de verdere uitwerking en uitvoering van het ZH-PLG. Ook werken we de agenda Natuurinclusief uit en werken we aan een aaneengesloten bijenlandschap.

5. *Hoe staat GS tegenover het initiëren van een onderzoek naar de redenen achter de significante afname van natuur in Zuid-Holland in vergelijking met omliggende provincies?*

Antwoord

Zoals in antwoord op vraag 2 is aangegeven neemt het areaal natuur (NNN) in Zuid-Holland licht toe. Nader onderzoek lijkt ons dan ook overbodig.

Den Haag, 2 juli 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J. Smit

Bijlage 1, technische uitleg.

De berichtgeving over de 60 km² verdwenen natuur in Zuid-Holland heeft ons in eerste instantie sterk bevreemd. In Nederland zou het gaan om 158 km² aan natuur- en bosgebied dat verloren zou zijn gegaan. We hebben de volgende nieuwsberichten hierover aangetroffen:

- ANP, 3-5-2024, CBS: minder natuur en bos in Nederland, meer plekken bebouwd, <https://nieuws.nl/algemeen/20240503/cbs-minder-natuur-en-bos-in-nederland-meer-plekken-bebouwd/>, <https://www.hartvannederland.nl/nieuws/steeds-minder-natuur-en-steeds-meer-bebouwing-in-nederland>, <https://www.ad.nl/maastricht/minder-natuur-en-bos-in-nederland-steeds-meer-plekken-bebouwd~ae5ba71a/>, <https://www.rd.nl/artikel/1062087-cbs-minder-natuur-en-bos-in-nederland-meer-plekken-bebouwd> <https://www.nd.nl/varia/varia/1222627/cbs-minder-natuur-en-bos-in-nederland-meer-plekken-bebouwd>
- Binnenlands Bestuur, 3-5-2024, Martin Hendriksma, Hoeveelheid natuur in Nederland sterkst gedaald, <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/hoeveelheid-natuur-nederland-het-sterkste-gedaald>
- Bouw en uitvoering, 9-5-2024, Natuur en bos ingeleverd voor bouw- en infraprojecten, <https://bouwenuitvoering.nl/nieuwbouw/natuur-en-bosgebied-in-ons-land-afgenomen/>
- Friesch Dagblad, 2-5-2024, Wybe Fraanje, Fryslân leverde in tien jaar tijd tientallen vierkante kilometers natuur in voor huizen en weiland, <https://frieschdagblad.nl/regio/Frysl%C3%A2n-leverde-tientallen-vierkante-kilometers-natuur-in-voor-huizen-en-weiland-29025324.html>
- Geenstijl, 3-5-2024, Spartacus, CBS: 'Alles wordt minder, ook uw natuur- en bosgebieden', <https://www.geenstijl.nl/5176027/CBS-alles-wordt-minder-ook-uw-natuur-en-bosgebieden>
- Krapuul, 3-5-2024, Minder natuur- en bosgebied in Nederland, <https://krapuul.nl/minder-natuur-en-bosgebied-in-nederland/>
- Leeuwarder Courant, 9-5-2024, Geert Veldstra, Volgens het CBS verdween er in Friesland in tien jaar tijd een natuurgebied zo groot als Schiermonnikoog. Klopt dat? De LC zocht het uit. <https://lc.nl/economie/Verdween-er-een-natuurgebied-zo-groot-als-Schiermonnikoog-29033133.html>
- Libelle, 4-4-2023 (originele publicatie, later bijgewerkt), Birgit Roobol en Dewi Hoijsink, Steeds minder groen in Nederland: "Een paar tegels uit je tuin halen, kan al verschil maken", <https://www.libelle.nl/tuinieren/minder-groen-nederland-tuin-vergroenen~b9a623e83/>
- nu.nl, 3-5-2024, Nederland verloor sinds 2013 natuur- en bosgebied ter grootte van Amsterdam, <https://www.nu.nl/binnenland/6311418/nederland-verloor-sinds-2013-natuur-en-bosgebied-ter-grootte-van-amsterdam.html>
- Omroep Castricum, 3-5-2024, Minder natuur- en bosgebied in Nederland, <https://omroepcastricum.nl/nieuws/artikel/minder-natuur-en-bosgebied-in-nederland>, <https://www.amsterdamsdagblad.nl/algemeen/minder-natuur-en-bosgebied-in-nederland>
- PropertyNL, 3-5-2024, Martin Neyt, Steeds meer natuur en agrarische grond maken plaats voor bebouwing, <https://propertynl.com/Nieuws/Steeds-meer-natuur-en-agrarische-grond-maken-plaats-voor-bebouwing/c193a605-dad2-42c1-adba-5d8fd5a8735c>
- Regio Purmerend, 4-5-2024, Minder natuurgebied in Noord-Holland, in tien jaar tijd 28 km² natuur verdwenen, <https://regiopurmerend.nl/2024/05/04/minder-natuurgebied-in-noord-holland-in-tien-jaar-tijd-28-km2-natuur-verdwenen/>

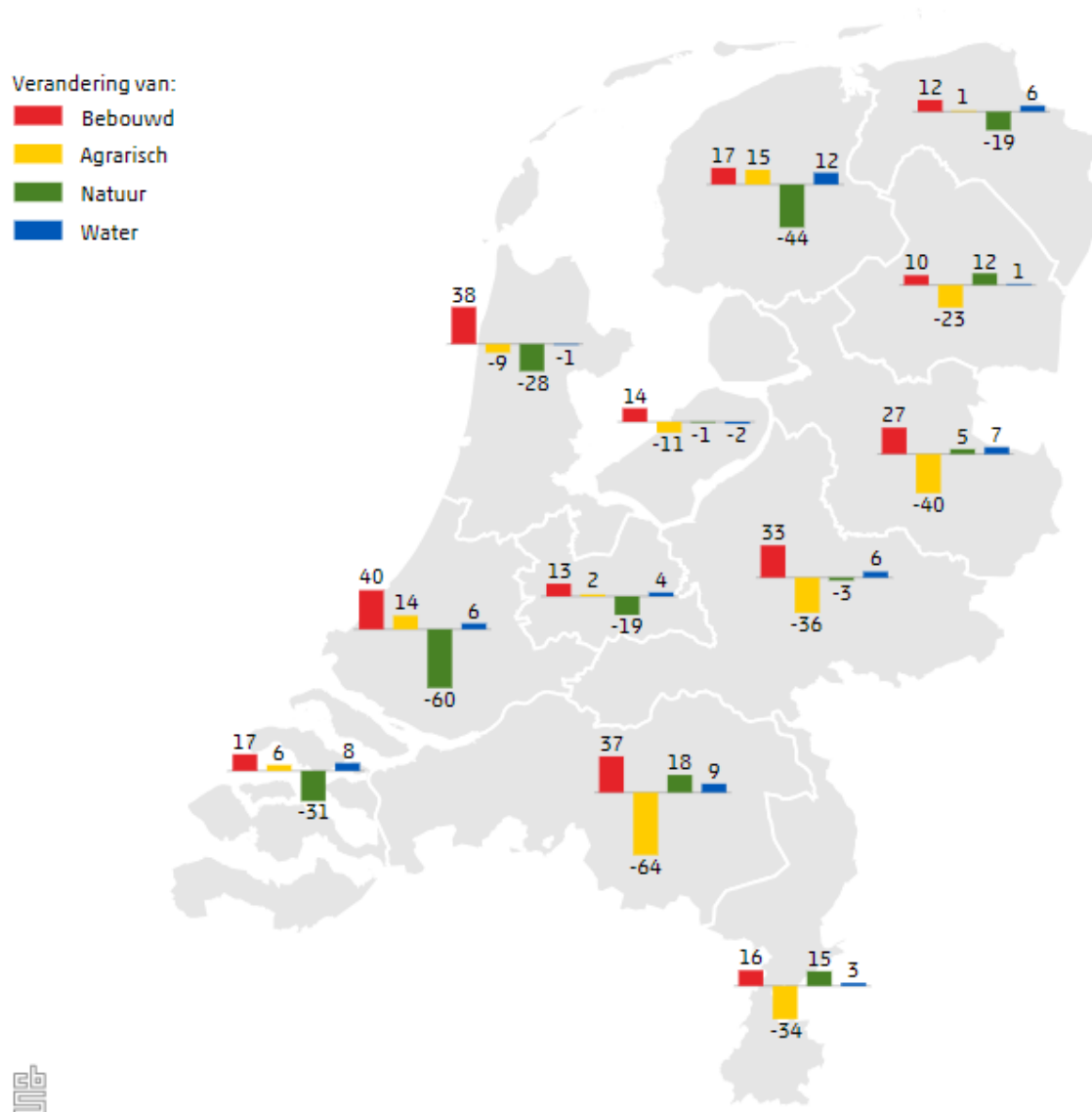
- RTL Nieuws, Steeds minder groen en steeds meer bebouwing in Nederland, <https://www.rtl.nl/nieuws/artikel/5448526/steeds-minder-groen-en-steeds-meer-bebouwing-nederland>
- Salland1, 6-5-2024, Rick Beekman, Minder natuurgebied in Nederland, maar niet in Salland, <https://www.salland1.nl/minder-natuurgebied-in-nederland-maar-niet-in-salland/>
- Stal & Akker, 7-5-2024, Hermen Vreugdenhil, Column: En we zouden het doen voor de natuur, <https://www.stal-en-akker.nl/artikel/1007875-en-we-zouden-het-doen-voor-de-natuur/>
- de Volkskrant, 6-5-2024, Pepijn de Lange, Groen maakt plaats voor bebouwing, maar nog altijd vooral agrarisch gebied in Nederland, <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/groen-maakt-plaats-voor-bebouwing-maar-nog-altijd-vooral-agrarisch-gebied-in-nederland~b146bbc7/>
- Zaanstad.nieuws, 3-5-2024, In tien jaar tijd 158 vierkante kilometer minder natuurgebied, <https://zaanstad.nieuws.nl/actueel/135613/in-tien-jaar-tijd-158-vierkante-kilometer-minder-natuurgebied/>

Al deze nieuwsberichten zijn gebaseerd op het CBS, specifiek op het nieuwsbericht Minder natuur- en bosgebied in Nederland, van 3-5-2024, <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/18/minder-natuur-en-bosgebied-in-nederland> . De meest sprekende figuur uit dat nieuwsbericht is:

Natuur het meest afgenomen in Zuid-Holland

De afname van natuur- en bosgebieden is regionaal niet gelijk verdeeld. De oppervlakte natuur- en bosgebied is het meest afgenomen in de provincies Zuid-Holland (60 vierkante kilometer) en Fryslân (44 vierkante kilometer). In Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg nam de oppervlakte natuur- en bosgebied toe tussen 2013 en 2022.

Nettoverandering van ecosysteemttypen (km²), 2013-2022

Omdat wij als Provincie Zuid-Holland de afgelopen jaren veel natuur hebben aangelegd en een stijging in de hoeveelheid natuur zien waarvan het beheer door ons wordt gesubsidieerd, vroegen we ons af of de gegevens van CBS wel klopten. Daarom hebben we aan CBS gevraagd waar ze zich op baseerden. In eerste instantie kregen we als antwoord tabellen, waarin werd getoond hoe de verschillende categorieën in verschillende jaren waren verdeeld. Op dat moment toonden die tabellen de jaargangen 2013-2022, op dit moment zijn die tabellen weggehaald, ze stonden op <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85835NED/table?ts=1714997704905>. In de onderstaande afbeelding vergelijken we 2013 met 2022.

Perioden 2013*

Regio's

Onderwerp

Zuid-Holland (PV)

Totale oppervlakte	km2	3 308
Bebouwde omgeving		
Totaal bebouwde omgeving	km2	902
Bebouwd gebied	km2	728
Infrastructuur	km2	173
Stedelijk groen en recreatie		
Totaal stedelijk groen en recreatie	km2	194
Stedelijk groen	km2	126
Recreatie en (semi-)openbaar groen	km2	68
Akker- en tuinbouwgebieden		
Totaal akker- en tuinbouwgebieden	km2	570
Eenjarig akker- en tuinbouwgebied	km2	487
Tijdelijk grasland	km2	55
Meerjarig akker- en tuinbouwgebied	km2	25
Natuurlijk akker- en tuinbouwgebied	km2	3
Graslanden		
Totaal graslanden	km2	808
Agrarisch grasland	km2	632
Natuurlijk en semi-natuurlijk grasland	km2	177
Bosgebieden		
Totaal bosgebieden	km2	103
Natuurbos en houtsingels	km2	65
Productiebos	km2	5
Overig bos	km2	32
Heide- en stuifzandgebieden		
Totaal heide- en stuifzandgebieden	km2	1
Stuifzand	km2	1
Heide	km2	0
Moeras- en veengebieden		
Totaal moeras- en veengebieden	km2	38
Voedselarm ven en moerasgebied	km2	0
Voedselrijk ven en moerasgebied	km2	38
Rivieren en kanalen		
Totaal rivieren en kanalen	km2	336
Meren en reservoirs		
Totaal meren en reservoirs	km2	116
Duin- en kustgebieden		
Totaal duin- en kustgebieden	km2	78
Kwelder	km2	3
Duin en strand	km2	74
Marien en getijdengebieden		
Totaal marien en getijdengebieden	km2	161

Bron: CBS

Perioden 2022*

Regio's

Onderwerp

Zuid-Holland (PV)

Totale oppervlakte	km2	3 308
Bebouwde omgeving		
Totaal bebouwde omgeving	km2	931
Bebouwd gebied	km2	747
Infrastructuur	km2	184
Stedelijk groen en recreatie		
Totaal stedelijk groen en recreatie	km2	205
Stedelijk groen	km2	139
Recreatie en (semi-)openbaar groen	km2	66
Akker- en tuinbouwgebieden		
Totaal akker- en tuinbouwgebieden	km2	548
Eenjarig akker- en tuinbouwgebied	km2	458
Tijdelijk grasland	km2	63
Meerjarig akker- en tuinbouwgebied	km2	24
Natuurlijk akker- en tuinbouwgebied	km2	3
Graslanden		
Totaal graslanden	km2	792
Agrarisch grasland	km2	667
Natuurlijk en semi-natuurlijk grasland	km2	124
Bosgebieden		
Totaal bosgebieden	km2	99
Natuurbos en houtsingels	km2	66
Productiebos	km2	3
Overig bos	km2	29
Heide- en stuifzandgebieden		
Totaal heide- en stuifzandgebieden	km2	1
Stuifzand	km2	1
Heide	km2	0
Moeras- en veengebieden		
Totaal moeras- en veengebieden	km2	39
Voedselarm ven en moerasgebied	km2	0
Voedselrijk ven en moerasgebied	km2	39
Rivieren en kanalen		
Totaal rivieren en kanalen	km2	334
Meren en reservoirs		
Totaal meren en reservoirs	km2	125
Duin- en kustgebieden		
Totaal duin- en kustgebieden	km2	73
Kwelder	km2	3
Duin en strand	km2	70
Marien en getijdengebieden		
Totaal marien en getijdengebieden	km2	161

Bron: CBS

Wat opvalt is de grote hoeveelheid “natuurlijk en semi-natuurlijk grasland” die zou zijn verdwenen. We waren benieuwd waar die verdwenen natuur dan zou moeten liggen. We kregen van CBS de GIS-kaarten van 2013 en 2022 zodat we zelf konden kijken, <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2024/21/ecosysteemtypenkaarten-2013-2022>. Deze kaarten hebben we geanalyseerd. In de basis zijn we begonnen met de verschillende categorieën te groeperen in dezelfde groepen als het nieuwsbericht (dus: bebouwd/agrarisch/natuur/water). We hebben ons geconcentreerd op de groep natuur, daarom hebben we qua natuur de 2022-kaart van de 2013-kaart afgetrokken. Daarmee maakten we een verschillenkaart. Nu konden we precies zien waar de vermeende verdwenen natuur ligt, welke categorie waar in 2013 was toegekend, welke categorie waar in 2022 was toegekend en geaggregeerd tot hoeveelheden, welke categorieën grootschalig waren omgezet in welke categorieën.

DetailVerschil

Field:

Add

Calculate

Selection:

Select By Attributes

Zoom To

Switch

Clear

Delete

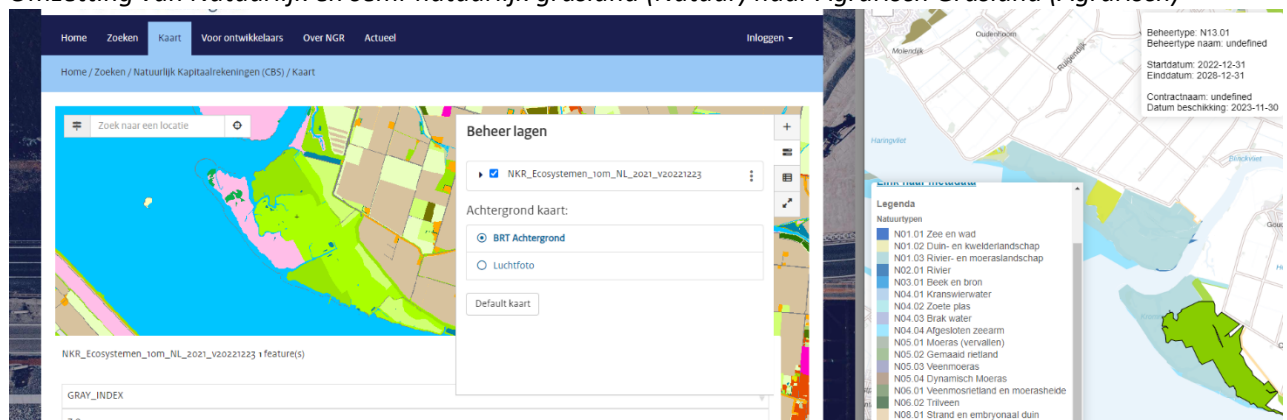
Copy

Gesorteerd naar omvang, zijn de grootste veranderingen van 2013 naar 2022:

- 1: 56 km² van Natuurlijk en semi-natuurlijk grasland (Natuur) naar Agrarisch Grasland (Agrarisch)
- 2: 15 km² van Natuurlijk en semi-natuurlijk grasland (Natuur) naar Infrastructuur (Bebouwd)
- 3: 6 km² van Natuurlijk en semi-natuurlijk (Natuur) naar Stedelijk Groen (Bebouwd)

We zijn met CBS in gesprek gegaan over wat we aantreffen op de kaart.

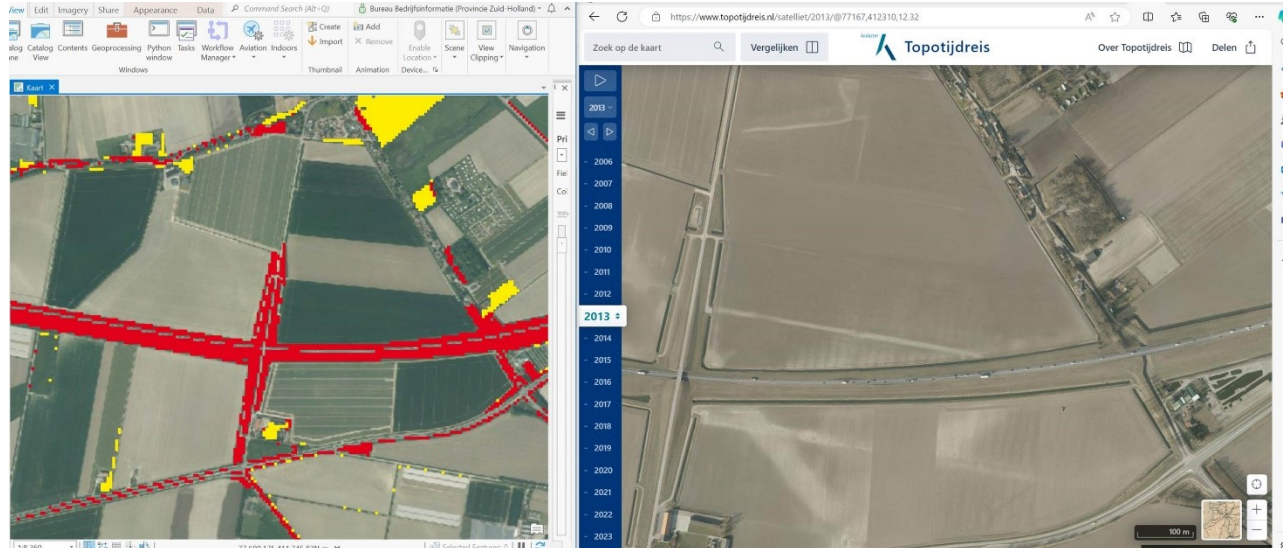
Omzetting van Natuurlijk en semi-natuurlijk grasland (Natuur) naar Agrarisch Grasland (Agrarisch)

Links, het felgroene vlak staat op de CBS-kaart aangegeven als Agrarisch Grasland (Agrarisch). Rechts, in het donkergroen en omrandde vlak, op de beschikkingenkaart van onze SNL-viewer, is te zien dat dit zelfde vlak bij ons als beheerde natuur met type N13.01 Vochtig Weidevogelgrasland geregistreerd staat. Zie de site van Bij12 voor een uitleg van beheertype N13.01, <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuursubsidies/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n13-vogelgraslanden/n13-01-vochtig-wiedevogelgrasland/>. Uit het gesprek met CBS blijkt dat CBS in deze gevallen niet primair naar de NNN-kaart of naar de beheertypenkaart heeft gekeken. In plaats daarvan is de doorslag gegeven door naar de Basisregistratie Gewaspercelen (BRP) te kijken. CBS heeft de inschatting gemaakt dat bij alle N13 percelen het hoofdgebruik niet Natuurlijk maar Agrarisch is. Dit levert de bizarre situatie op dat we bijvoorbeeld bij Korendijkse Slikken percelen N13.01 aantreffen, die in N2000-gebied liggen, die zijn beschermd als NNN, waar Natuurmonumenten het beheer uitvoert, waar wij als provincie SNL natuurbeheersubsidie uitkeren en dat toch door CBS wordt gesteld dat het hoofdgebruik daar agrarisch is. In 2013 definieerde CBS dergelijke percelen als semi-natuurlijk grasland en telde ze mee als Natuur. Dit is de belangrijkste definitiekwestie.

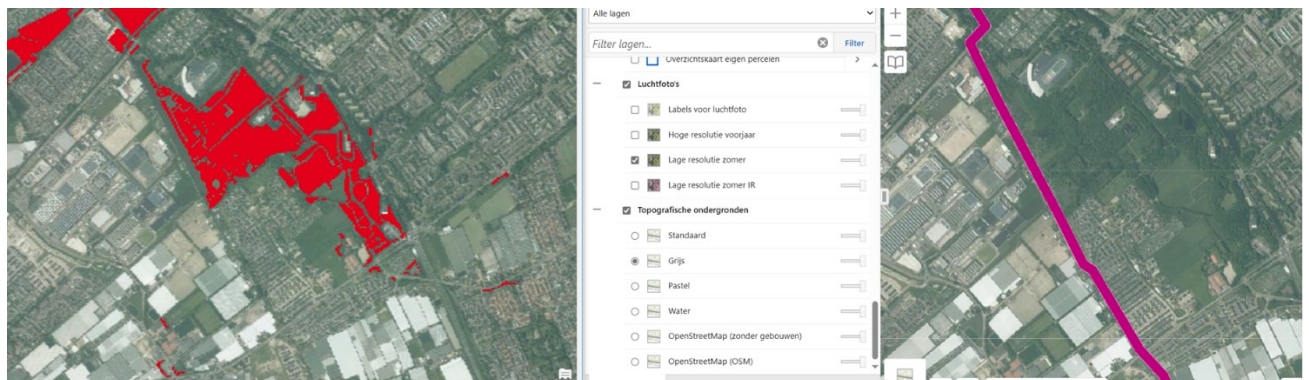
Omzetting van Natuurlijk en semi-natuurlijk grasland (Natuur) naar Infrastructuur (Bebouwd)

De op één na grootste categorie wijzigingen is van Natuurlijk en semi-natuurlijk grasland (Natuur) naar Infrastructuur (Bebouwd). Uitgezoomd is op de verschillenkaart het infranetwerk van de provincie herkenbaar. Hierboven is ingezoomd op de snelweg N59 bij Achthuizen. Rood op de linkerkaart staat de

“verdwenen” natuur. Rechts is op een luchtfoto uit 2013 zichtbaar dat die snelweg er toen al lag. Op de (hier niet getoonde) luchtfoto van 2022 is overigens zichtbaar dat de snelweg sindsdien niet is veranderd. CBS legt uit dat in verband met de aanlevering van statistische data aan Europa er tegenwoordig voor wordt gekozen om infrastructuur in heel Europa even breed in te tekenen. De bermen werden in 2013 als natuur gezien, in 2022 worden ze als infrastructuur geteld. Dit is de tweede grote definitiekwestie.

Omzetting van Natuurlijk en semi-natuurlijk (Natuur) naar Stedelijk Groen (Bebouwd)

De derde grote categorie wijzigingen is van Natuurlijk en semi-natuurlijk (Natuur) naar Stedelijk Groen (Bebouwd). Hierboven is links rood zichtbaar waar de “verdwenen” natuur zou liggen. Het betreft hier bos in de omgeving van schaatsbaan De Uithof in Den Haag. Op de recente luchtfoto rechts is zichtbaar dat de bomen er nog staan. CBS legt uit dat ze in de 2022-kaart de bebouwde kom van alle Nederlandse plaatsen hebben verwerkt. Binnen de bebouwde kom noemen ze de bossen van de Uithof nu “stedelijk groen”, (Bebouwd). In de 2013 kaart had CBS de Uithof nog als “overig bos” (Natuur). Dit is de derde grote definitiekwestie.

In totaal hebben we zeven casussen met CBS besproken. Verschillende casussen hadden gezamenlijke oorzaken, daarom is hierboven gekozen om de drie grootste definitiekwesties te tonen. De conclusie die wij als provincie uit onze analyse trokken was dat de vermeende 60 km² “verloren” natuur volledig kan worden verklaard uit definitiekwesties. De conclusie die CBS trok was dat ze de publicatie zouden

terugtrekken. Het volgende erratum is door CBS gepubliceerd op <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/18/minder-natuur-en-bosgebied-in-nederland> :

Erratum: 31-5-2024 09:59

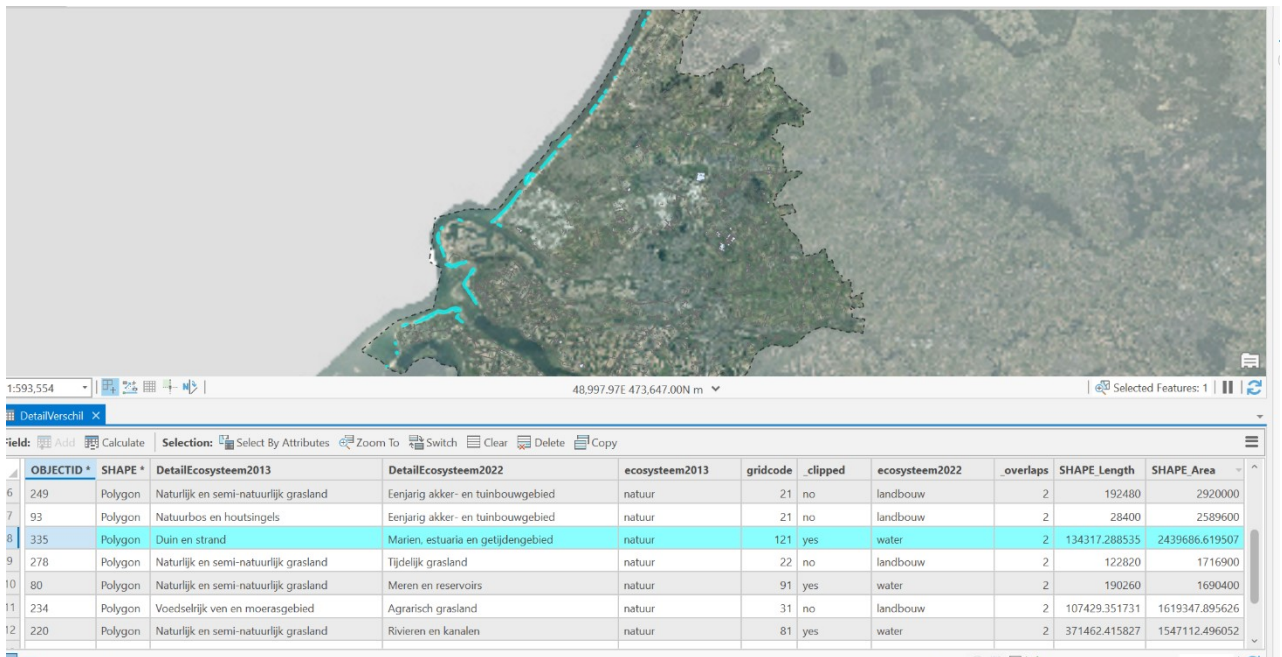
Onlangs zijn onvolkomenheden aan het licht gekomen in de dataset die ten grondslag ligt aan de StatLinetabel met betrekking tot de omvang van ecosysteemttypen in Nederland, en het op deze cijfers gebaseerde nieuwsbericht. Hierdoor zijn de afzonderlijke peiljaren niet goed onderling vergelijkbaar, en kunnen geen conclusies worden getrokken met betrekking tot verschuivingen tussen de hoofdcategorieën natuur, agrarisch, bebouwde omgeving en water. De inconsistenties hebben vooral betrekking op stedelijke groenvoorzieningen, wegbermen en enkele specifieke vormen van agrarisch natuurbeheer. Het CBS is een onderzoek gestart om binnen afzienbare tijd een consistente tijdreeks te publiceren. Daarbij wordt, binnen de kaders van de gebruikte internationale standaarden op dit gebied, zo dicht mogelijk aangesloten bij de in de Nederlandse beleidspraktijk gebruikte classificaties.

Wij wachten de nieuwe tijdreeksen van het CBS af. De provincie is zelf niet goed in staat een dergelijke berekening te maken. We weten weliswaar precies hoeveel natuur als NNN beschermd wordt en door ons gesubsidieerd beheerd wordt, maar de niet als NNN beschermde natuur wordt door ons niet scherp gemonitord. We rapporteren de hoeveelheid nieuw aangelegde natuur via de VRN, <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/voortgangsrapportage-natuur/> .

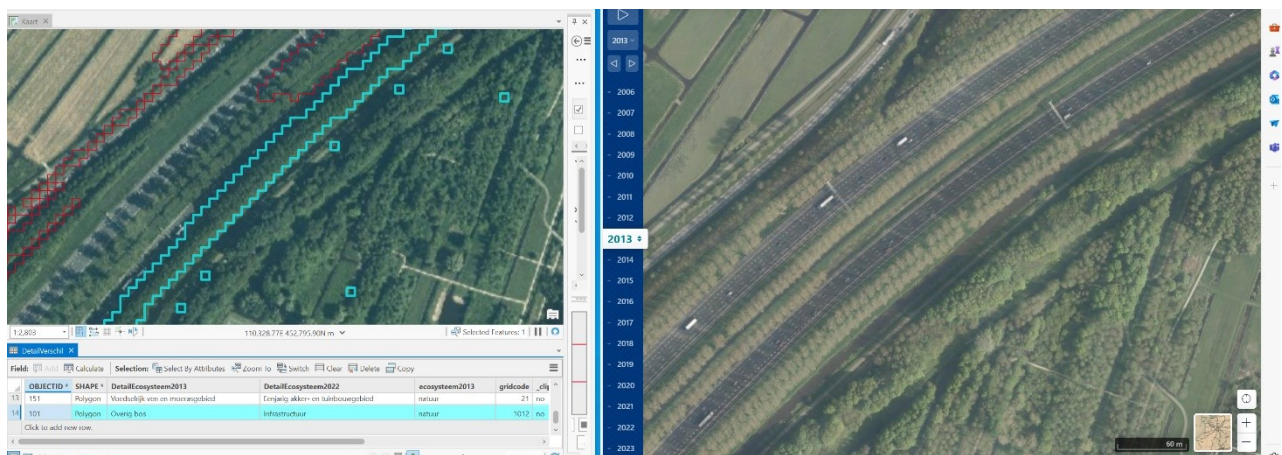
Geïnteresseerden kunnen de kaarten goed zelf vergelijken:

- De 2022 kaart van CBS is als viewer beschikbaar op het Nationaal Georegister, <https://www.nationaalgeoregister.nl/geonetwork/srv/api/records/be69d1co-e392-42ff-a858-533foff4fbce?language=all> de kaart Natuurlijk Kapitaalrekening openen. Klik vervolgens op “Voeg een kaart toe”, en wel op de button die staat naast “NKR_ecosystemen_10m...”
- De kaart NNN met daarop de provinciaal beschermde natuur, de kaart N2000 met daarop de Europees beschermde natuur en de kaart Natuurbeheerplan (specifiek: beheertypekaart) met daarop een beschrijving van de provinciaal beschermde natuur volgens de landelijke natuurbeheertypeindeling staan op <https://www.zuid-holland.nl/politiek-bestuur/feiten-cijfers/atlassen-kaarten/>
- Beschikkingenkaart, met daarop aangegeven waar Provincie Zuid-Holland in 2023 daadwerkelijk SNL natuursubsidie heeft verleend, https://geo.zuid-holland.nl/data/natuur/snlbes/natuur_landschapsbeheer.html
- luchtfoto's van alle verschillende jaren staan op <https://topotijdreis.nl/>

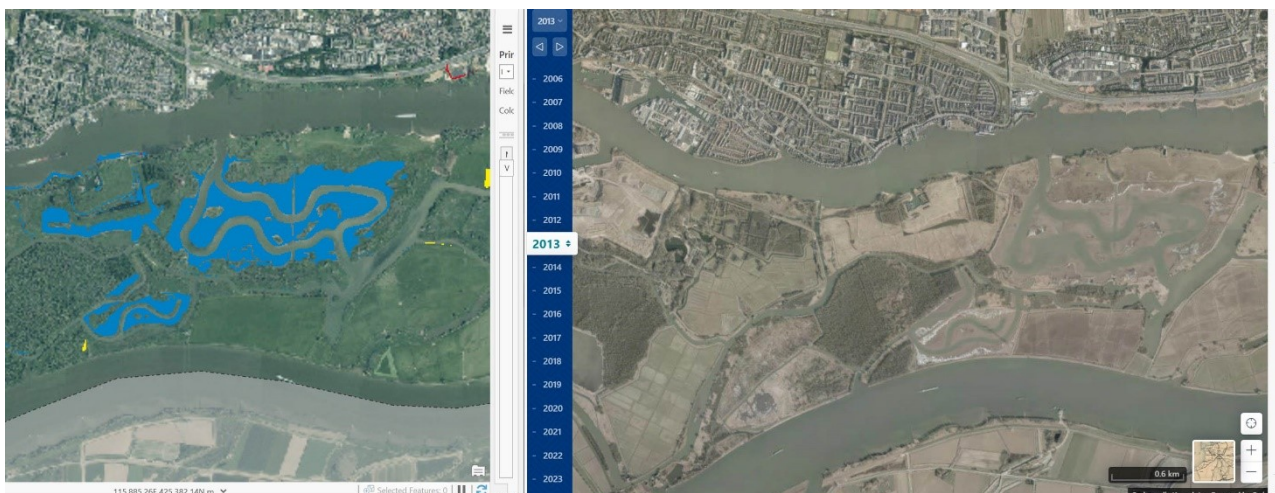
Tot slot nog wat aanvullende vergelijkingen om het beeld duidelijk te maken.

Blaauw gearceerd op de kaart waar “natuur” uit 2013 zou zijn omgezet naar water van de categorie marien, estuaria en getijdengebied. Het gaat om een smalle strook langs de hele kust. Hier is geen natuur verdwenen.

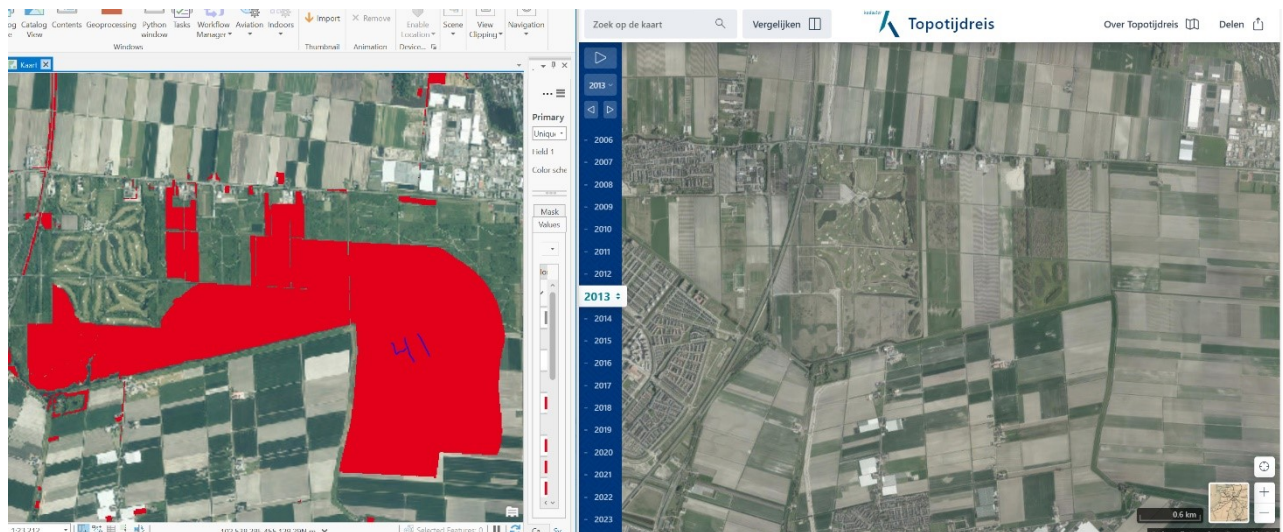

A12 ten noorden van de Reeuwijkse Plassen. In de screenshot is blauw omlijnd een bomenrij naast de A12 die in 2013 als “overig bos” stond, maar in 2022 als “infrastructuur”. Conclusie: dezelfde bomen worden

“bebouwd” genoemd in plaats van “natuur”, maar er is in de praktijk geen verloren natuur. (voor de duidelijkheid, rechts een oude luchtfoto, links een recente).

CBS 2013: Deels Voedselrijk ven en moerasgebied, deels Natuurlijk en semi-natuurlijk grasland, dus “Natuur”. CBS 2022: Meren en reservoirs, dus “Water”. Maar: op de topotijdreis 2013 kaart is zichtbaar dat dat water er al lag. Conclusie: hier is geen natuur verdwenen.

Gebied onder Bentwoud (aangeduid met “41”). Op de CBS kaart van 2013 “Natuurbos en Houtsingels”, dus Natuur. Op CBSkaart van 2022 “Eenjarig akker- en tuinbouwgebied”, dus Landbouw. Op de kaart rechts (bron Topotijdreis 2013) zie je duidelijk dat het in 2013 echt geen bos was. Conclusie: hier is geen natuur verdwenen.